



Το περιεχόμενο αυτό είναι προϊόν αυτόματης μετάφρασης. [Επιστροφή στην αρχική γλώσσα](#). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη για την ποιότητα και την ακρίβεια αυτής της αυτόματης μετάφρασης.

[Σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την αυτόματη μετάφραση](#)

Ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με τη γρίπη των πτηνών

Brussels, 11 Ιουνίου 2024

Τι είναι η γρίπη των πτηνών;

Η γρίπη των πτηνών είναι ιογενής νόσος, η οποία εμφανίζεται κυρίως στα πτηνά. Οι ιοί της γρίπης των πτηνών είναι είτε υψηλής είτε χαμηλής παθογονικότητας ιοί [υψηλής παθογονικότητας γρίπη των πτηνών (HPAI) και γρίπη των πτηνών χαμηλής παθογονικότητας (LPAI), αντίστοιχα] ανάλογα με την ικανότητά τους να προκαλέσουν διαφορετική σοβαρότητα της νόσου και θνησιμότητα στα κοτόπουλα.

Τα άγρια πτηνά, ιδίως τα υδρόβια πτηνά, είναι ο κύριος λόγος για την εξέλιξη και την εξάπλωση των ιών αυτών. Τα πουλερικά που έχουν μολυνθεί από ΓΠΧΠ μπορεί να παρουσιάζουν ήπια ή καθόλου συμπτώματα της νόσου. Οι λοιμώξεις που προκαλούνται από την υψηλής παθογονικότητας γρίπη των πτηνών μπορούν να προκαλέσουν σοβαρή νόσο και θάνατο στα πουλερικά.

Γιατί προκαλεί ανησυχία η γρίπη των πτηνών;

Η γρίπη των πτηνών στα πτηνά μπορεί να έχει επιπτώσεις στην υγεία των ζώων και στην οικονομία, λόγω απωλειών παραγωγής σε μολυσμένες εκμεταλλεύσεις. Οι ιοί της γρίπης των πτηνών έχουν αυξημένη ικανότητα εξέλιξης/μετάλλαξης και ανάμειξης με άλλους ιούς της γρίπης των πτηνών. Αυτό αυξάνει τον κίνδυνο νέων, πιο μολυσματικών στελεχών ή στελεχών που έχουν τη δυνατότητα να μολύνουν άλλα είδη, συμπεριλαμβανομένου του ανθρώπου. Το γεγονός ότι η γρίπη των πτηνών ανιχνεύεται όλο και περισσότερο σε θηλαστικά (π.χ. αγελάδες, άλφακας, ποντικοί, γάτες) αποτελεί τάση που διατηρείται υπό στενή επιτήρηση.

Η Επιτροπή, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) και την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA), παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την κατάσταση της γρίπης των πτηνών στην ΕΕ. Υπάρχουν κανόνες της ΕΕ σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περίπτωση εμφάνισης εστίας σε δεσποζόμενα πτηνά, καθώς και ένα ισχυρό πλαίσιο μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας σε περίπτωση λοιμώξεων σε ζώα. Όσον αφορά την ανθρώπινη υγεία, η νομοθεσία της ΕΕ για την υγειονομική ασφάλεια διασφαλίζει την επιτήρηση, την ταχεία αντίδραση και τον συντονισμό σε επίπεδο ΕΕ, σε περίπτωση εντοπισμού κρουσμάτων.

Μπορούν να προσβληθούν από τη γρίπη των πτηνών άλλα είδη εκτός των πτηνών;

Η γρίπη των πτηνών πλήττει συνήθως τα πτηνά, αλλά άλλα ζώα (θηλαστικά όπως αγελάδες, αλπακίες, ποντικοί, γάτες) μπορούν να μολυνθούν από ιούς της γρίπης των πτηνών, συμπεριλαμβανομένων των χοίρων, των βιζόν, της φώκιας, των αγριόχοιρων, των αλεπούδων και των γατών. Οι ΗΠΑ ανέφεραν επίσης πρόσφατα για πρώτη φορά περιστατικά υψηλής παθογονικότητας γρίπης των πτηνών σε βοοειδή.

Η γρίπη των πτηνών αποτελεί κίνδυνο για τον άνθρωπο;

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) εκτιμά επί του παρόντος ότι **ο κίνδυνος για το ευρύ κοινό είναι χαμηλός** και ο κίνδυνος για όσους εργάζονται ή εκτίθενται σε μολυσμένα πτηνά και θηλαστικά είναι χαμηλός έως μέτριος. Τα περισσότερα στελέχη του ιού της γρίπης των πτηνών είναι σχετικά αβλαβή και δεν μολύνουν τον άνθρωπο.

Ωστόσο, ορισμένες παραλλαγές ενδέχεται να αναπτύξουν μεταλλάξεις που αυξάνουν τη δυνατότητά τους να μολύνουν άλλα είδη, συμπεριλαμβανομένου του ανθρώπου.

Τα κρούσματα στον άνθρωπο μπορεί να κυμαίνονται από ασυμπτωματικά ή πολύ ήπια συμπτώματα (επιπεφυκίτιδα, ήπια αναπνευστικά συμπτώματα) έως σοβαρά συμπτώματα (πνευμονία που απαιτεί νοσηλεία) και, σε ορισμένες περιπτώσεις, θάνατο.

Μέχρι σήμερα, **δεν έχει επιβεβαιωθεί μετάδοση του ιού H5N1** από άνθρωπο σε άνθρωπο και **δεν έχουν αναφερθεί ενεργά κρούσματα γρίπης των πτηνών σε ανθρώπους στην ΕΕ/στον ΕΟΧ.**

Τα άτομα που έρχονται σε στενή επαφή με μολυσμένα ζώα θα πρέπει να φορούν μέσα ατομικής προστασίας και να αποφεύγουν την απροστάτευτη άμεση επαφή με άρρωστα ή νεκρά ζώα, σφάγια, περιπτώματα, καθώς και με δυνητικά μολυσμένα περιβάλλοντα. Η [καθοδήγηση του ECDC](#) συνιστά την ενεργό επιτήρηση των εκτιθέμενων ατόμων (όπως παρακολούθηση συμπτωμάτων ή τεστ), τη λήψη προληπτικών μέτρων και/ή τον εμβολιασμό ομάδων κινδύνου.

Το ECDC παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση και επικαιροποιεί αναλόγως τις εκτιμήσεις κινδύνου που διενεργεί. Η Επιτροπή έχει επίσης θεσπίσει εύρυθμα συστήματα επιτήρησης και έγκαιρης προειδοποίησης, ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη προειδοποίηση για κάθε περίπτωση στον άνθρωπο ή στα ζώα. Εάν εμφανιστεί ένα στέλεχος της υψηλής παθογονικότητας γρίπης των πτηνών που είναι μολυσματικό μεταξύ των ανθρώπων, η ετοιμότητα και η ταχεία δράση θα είναι καίριας σημασίας.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία από τους ιούς της γρίπης των πτηνών διατίθενται στην ιστοσελίδα του ECDC που είναι [αφιερωμένη στη γρίπη των πτηνών](#).

Πώς ανταποκρίθηκε η Επιτροπή στα πρόσφατα ανθρώπινα κρούσματα γρίπης των πτηνών σε ανθρώπους στις ΗΠΑ και σε άλλες τρίτες χώρες;

Η Επιτροπή εργάζεται με βάση την προσέγγιση «Μία υγεία» για την καλύτερη πρόληψη, πρόβλεψη, ανίχνευση και αντιμετώπιση κάθε αναδυόμενης απειλής. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται στην αρχή ότι η υγεία των ανθρώπων, των ζώων και του περιβάλλοντος είναι στενά αλληλένδετη: πρέπει να αντιμετωπιστούν από κοινού. Αυτό συνεπάγεται τη συνεργασία μεταξύ πολιτικών και τομέων, συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας υγείας, της υγείας των ζώων και της ασφάλειας των τροφίμων.

Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά την κατάσταση της υψηλής παθογονικότητας γρίπης των πτηνών παγκοσμίως, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, την EFSA, το ECDC, τον EMA, το εργαστήριο αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EAEE) για τη γρίπη των πτηνών, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) και τον Παγκόσμιο Οργανισμό για την Υγεία των Ζώων (WOAH). Παρακολουθεί επίσης προσεκτικά κάθε γενετική εξέλιξη του ιού.

Η Επιτροπή παραμένει σε τακτική επαφή με τα κράτη μέλη και είναι έτοιμη να αντιδράσει πολύ γρήγορα σε περίπτωση που εξελιχθεί η κατάσταση. Από τον Ιούλιο του 2023, η επιτροπή υγειονομικής ασφάλειας της ΕΕ (EYA) πραγματοποιεί τακτικές συνεδριάσεις για να συζητά τα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας κατά της γρίπης των πτηνών, συμπεριλαμβανομένων κοινών συνεδριάσεων με τις κτηνιατρικές αρχές της ΕΕ (προϊστάμενοι κτηνιατρικών υπηρεσιών), όποτε χρειάζεται. Τον Δεκέμβριο του 2023, η επιτροπή υγειονομικής ασφάλειας εξέδωσε [γνώμη σχετικά με](#) τη ζωονοσογόνο γρίπη με συστάσεις για συντονισμένες δράσεις από τα κράτη μέλη, με σκοπό την προώθηση της πρόληψης και της ετοιμότητας έναντι πιθανών εστιών.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη έρχονται επίσης τακτικά σε επαφή με τις αρχές των ΗΠΑ και άλλων τρίτων χωρών, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς, για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση της νόσου, συμπεριλαμβανομένων μέτρων πρόληψης και διαχείρισης. Για παράδειγμα, στα τέλη Μαΐου, η Επιτροπή κάλεσε τις αρχές των ΗΠΑ, καθώς και τον FAO και τον ΠΟΥ, να παρουσιάσουν τις δραστηριότητές τους όσον αφορά τις δοκιμές και την ετοιμότητα στην κοινή συνεδρίαση της επιτροπής υγειονομικής ασφάλειας της ΕΕ και των επικεφαλής κτηνιατρικών υπηρεσιών της ΕΕ.

Έχει επίσης συσταθεί μια νέα ομάδα εργασίας της πρωτοβουλίας για την παγκόσμια υγειονομική ασφάλεια σχετικά με τις αναπνευστικές λοιμώξεις με δυναμικό πανδημίας, προκειμένου να διευκολυνθεί η ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών από τις χώρες της G7.

Ποια είναι η κατάσταση ετοιμότητας της ΕΕ όσον αφορά τα ιατρικά αντίμετρα;

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA) ενέκρινε ορισμένα αντιϊικά φάρμακα για τη θεραπεία κρουσμάτων ανθρώπινης γρίπης στην ΕΕ (Dectova, Ebilfumin, Tamiflu, Xofluza).

Η Επιτροπή διοργάνωσε συμβάσεις κοινής προμήθειας που υπογράφηκαν με τις Seqirus (2019) και GSK (2022) για τα εμβόλια τους κατά της πανδημίας γρίπης, Foclivia και [Adjupanrix](#), αντίστοιχα. Οι εν λόγω κοινές προμήθειες διασφαλίζουν ότι οι εταιρείες θα παραδίδουν προσαρμοσμένα εμβόλια κατά της πανδημίας στα συμμετέχοντα κράτη μέλη μόλις κηρυχθεί πανδημία από τον ΠΟΥ. Η HERA υπέγραψε επίσης, εξ ονόματος των συμμετεχόντων κρατών μελών, σύμβαση-πλαίσιο [κοινής προμήθειας για προπανδημικές](#) δόσεις του επικαιροποιημένου εμβολίου Zoonotic Influenza Vaccine Seqirus, που προορίζεται για τα άτομα που είναι περισσότερο εκτεθειμένα σε πιθανές μεταφορές γρίπης των πτηνών από πτηνά ή ζώα, όπως οι πτηνοτρόφοι και οι κτηνίατροι.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του rescEU οργανώνονται αποθέματα ιατρικών αντιμέτρων, τα οποία μπορούν να απελευθερωθούν σε περίπτωση πανδημίων.

Ποια μέτρα πρέπει να λαμβάνονται όταν διαπιστώνεται γρίπη των πτηνών στα πουλερικά για

την πρόληψη της εξάπλωσης της λοίμωξης;

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για την υγεία των ζώων, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα εκρίζωσης μόλις ανιχνευθεί η υψηλής παθογονικότητας γρίπη των πτηνών.

Οι αρχές των κρατών μελών πρέπει να εφαρμόζουν αμέσως μέτρα για την εξάλειψη της νόσου στην μολυσμένη εγκατάσταση, συμπεριλαμβανομένης της θανάτωσης όλων των πτηνών, της ασφαλούς απόρριψης των σφαγίων και των δυνητικά μολυσμένων υλικών, καθώς και του καθαρισμού και της απολύμανσης. Επιπλέον, πρέπει να οριοθετηθεί απαγορευμένη ζώνη τουλάχιστον 10 km γύρω από την πληγείσα εγκατάσταση, με την εφαρμογή πρόσθετων μέτρων ελέγχου στις εγκαταστάσεις της εν λόγω ζώνης όπου εκτρέφονται πτηνά. Οι εθνικές αρχές πρέπει να επιβάλλουν περιορισμούς μετακινήσεων όσον αφορά τη μολυσμένη εγκατάσταση και άλλες εγκαταστάσεις που βρίσκονται στην απαγορευμένη ζώνη. Εάν κριθεί αναγκαίο, τα μέτρα εξολόθρευσης μπορούν επίσης να επεκταθούν σε πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται κοντά ή σε εκμεταλλεύσεις που είχαν επαφές με μολυσμένη εκμετάλλευση.

Εφαρμόζονται πρόσθετα μέτρα παρακολούθησης και επιτήρησης στα πτηνά για την αξιολόγηση της κατάστασης της νόσου και τον έλεγχο της εξάπλωσης. Τα μέτρα αυτά διατηρούνται για τουλάχιστον 30 ημέρες μετά την εξάλειψη του ιού από τη μολυσμένη εγκατάσταση.

Επιπλέον, πραγματοποιείται διαίρεση σε ζώνες της ΕΕ για την πρόληψη της εξάπλωσης της νόσου και την αποφυγή περιπτώσεων διαταραχών στο εμπόριο. Η περιφερειοποίηση/διαίρεση σε ζώνες της ΕΕ (που διαχωρίζει τις απαλλαγμένες από ασθένειες ζώνες από εκείνες με λοίμωξη) δημοσιεύεται τακτικά στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.

Υπάρχουν κανόνες για το εμπόριο πτηνών και ζώων που έχουν μολυνθεί από τη γρίπη των πτηνών;

Το διεθνές εμπόριο πουλερικών και προϊόντων πουλερικών πρέπει να συμμορφώνεται με τα πρότυπα του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων. Η παρουσία υψηλής παθογονικότητας γρίπης των πτηνών στα πουλερικά έχει ως αποτέλεσμα περιορισμούς στο διεθνές εμπόριο ζώων πτηνών και κρέατος πουλερικών από τη μολυσμένη περιοχή/χώρα.

Ενώ η γρίπη των πτηνών δεν είναι καταγεγραμμένη νόσος στα θηλαστικά, εξακολουθούν να ισχύουν οι γενικές απαιτήσεις υγείας των ζώων. Ειδικότερα, μπορούν να διατίθενται στο εμπόριο μόνο υγιή ζώα και απαιτείται κτηνιατρική πιστοποίηση για το εμπόριο ζώων προς άλλες χώρες.

Είναι ασφαλής η κατανάλωση κρέατος πουλερικών και προϊόντων πουλερικών;

Σύμφωνα με την EFSA, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η γρίπη των πτηνών μπορεί να μεταδοθεί στον άνθρωπο μέσω της κατανάλωσης μολυσμένων προϊόντων πουλερικών. Σε κάθε περίπτωση, το κρέας και τα προϊόντα πουλερικών από μολυσμένα σμήνη καταστρέφονται και δεν εισέρχονται στην τροφική αλυσίδα. Ο ασφαλής χειρισμός του ωμού κρέατος και άλλων πρώτων υλών τροφίμων, η ενδελεχής μαγειρική και η καλή υγιεινή των μαγειρείων μπορούν να αποτρέψουν ή να μειώσουν τους κινδύνους που ενέχουν τα μολυσμένα τρόφιμα.

Ποια μέτρα πρέπει να λαμβάνονται όταν διαπιστώνεται γρίπη των πτηνών σε άγρια πτηνά;

Τα μέτρα βιοασφάλειας στις εκμεταλλεύσεις αποτελούν την πρώτη γραμμή προστασίας από την εισαγωγή και την εξάπλωση των της γρίπης των πτηνών σε πουλερικά ή πτηνά σε αιχμαλωσία, όταν υπάρχει εστία σε άγρια πτηνά. Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) έχει παράσχει λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με το είδος των μέτρων που πρέπει να ληφθούν. Σε αυτά περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- περιορισμός της πρόσβασης των άγριων πτηνών σε πουλερικά και της επαφής με αυτά·
- αποφεύγοντας λίμνες ή άλλες υδάτινες επιφάνειες σε εγκαταστάσεις πουλερικών στις οποίες θα έχουν πρόσβαση τα άγρια πτηνά·
- περιορισμό, όσο το δυνατόν περισσότερο, των οικόσιτων πτηνών σε περιόδους υψηλού κινδύνου·
- χρήση υδατοφρακτών υγιεινής και περιορισμός της πρόσβασης των ανθρώπων στους ορνιθώνες.

Υπάρχουν εμβόλια για πτηνά κατά της γρίπης των πτηνών;

Ο εμβολιασμός κατά της γρίπης των πτηνών μπορεί να εφαρμοστεί υπό συγκεκριμένους όρους. Επί του παρόντος, διεξάγονται εκστρατείες εμβολιασμού για πουλερικά (Γαλλία) ή ζωολογικούς κήπους (Κάτω Χώρες, Ισπανία).

Επί του παρόντος υπάρχουν αρκετά εμβόλια κατά της γρίπης των πτηνών που έχουν εγκριθεί στην ΕΕ. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίσουν κατά πόσον χρησιμοποιούν τα εμβόλια αυτά στην

επικράτειά τους, για την πρόληψη ή τον έλεγχο νόσων, ανάλογα με την περίπτωση και εφόσον είναι αναγκαίο.

Το 2023, η Επιτροπή παρείχε τη [νομική πράξη](#) που επιτρέπει τον εμβολιασμό των πτηνών κατά της υψηλής παθογονικότητας γρίπης των πτηνών, με την οποία διευρύνθηκε η «εργαλειοθήκη» της ΕΕ για την πρόληψη και τον έλεγχο των νόσων. Διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν τις βέλτιστες επιστημονικά τεκμηριωμένες επιλογές για την αντιμετώπιση της κατάστασης της νόσου και των τοπικών συνθηκών. Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) δημοσίευσε πρόσφατα νέα επιστημονική γνώμη σχετικά με τον εμβολιασμό κατά της ΗΡΑΙ, προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη να καταστήσουν τις στρατηγικές εμβολιασμού τους ακόμη πιο αποδοτικές και αποτελεσματικές.

Σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα (κώδικας χερσαίων ζώων του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων), ο εμβολιασμός δεν θα επηρεάσει το καθεστώς μιας χώρας ή μιας ζώνης ως απαλλαγμένης από ΗΡΑΙ, εάν από την κατάλληλη επιτήρηση προκύψει ότι δεν υπάρχει λοίμωξη από τον ιό.

QANDA/24/3169

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Stefan DE KEERSMAECKER](#) (+32 2 298 46 80)

[Anna Gray](#) (+32 2 29 80873)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)